

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ ΣΤΑΜ

Ο ΑΔΑΜΟΣ

Τι έπαθε η Νιάουσα! Έχασε το γέλιο της. Το άθωο και



Έδω πρόει καθένας όσο θέλει!...

άκακό της γέλιο. Έτσι μου κλαιγόταν ένας Νιαουσασιός, μέσα στο τραίνο, που ταξειδευαμε μαζί. Σκοτώθηκε ο Άδάμος σε κάποια διαδήλωση που έγινε στη Νιάουσα, έναντιον του δημάρχου. Δήμαρχος ο Τζών ο Πεοδικάρης, Δραστήριος, καλός. Άλλά ο Άδάμος δέν τόν χώνευε. Γιατί; Δέν δέν τόν χώνευε. Γιατί; Δέν

ζή δυστυχώς για να μάς τόν εξηγήση. Σε κάθε διαδήλωση που θά γινόταν κατά του δημάρχου, κοντά και ο Άδάμος. Όχι γι' άλλο τίποτε. Ούτε φώναζε, ούτε θορυβούσε. Άκολουθούσε για να μαζέψη υλικό και να έπιτεθι κατόπιν κατά του δημάρχου.

Μιά ήμερα, που πήγαινε ένα γράμμα στο Ταχυδρομείο, φρέθηκε μπλεγμένως, χωρίς να τόν θέλη αυτή τή φορά, σε μιά διαδήλωση που έγινε τών...πεινασμένων! Γύφτοι που πεινούσαν και άλλοι τής πόλεως φτωγοί, και αρκετοί αντίθετοι, ίσως, του δημάρχου, για να τόν δημιουργήσουν έπεισοδιο, κινήσαν κατά του Δημαρχείου, ζητώντας να τούς δώση να φάν, άλλοιώς θά τρώγανε τόν ίδιο. Αυτή η διαδήλωση άνωμάστηκε εκεί, διαδήλωση τών «πεινασμένων».

Κι' έπειδη στη Νιάουσα τόν Δημαρχείο και τόν Ταχυδρομείο είνε και τά δυο μαζί, ή άρχές λάθανε πρόνοια για να περιφρουρήσουν τόν Ταχυδρομείο.

Στρατιώτες τόν λοιπόν, μ' έφ' όπλου λόγχη, τοποθετήθηκαν γύρω-γύρω του.

Ο Άδάμος, εκείνη τήν ήμερα, πήγαινε στο Ταχυδρομείο ένα γράμμα. Κι' έπειδη ό στρατιώτες δέν τόν άφηναν να πλησιάση, φώναζε και διεμαρτύρετο.

Μωρέ έγω ένα γράμμα έχω να δώσω!

Όχι, όχι, φωνάζαν από τόν Δημαρχείο για να τόν πειράξουνε, να μη τόν άφήστε. Είνε «πεινασμένος».

Μωρέ έγω πεινασμένος, φώναζε ό Άδάμος διαμαρτυρούμενος, χορτάτος είμαι. Να κυττάτε με!...

Κι' άνοιξε τόν ποικάκιό του για να δείξη τήν κοιλία του. Όχι, όχι φωνάζαν πάλι όί άλλοι από πάνω, «πεινασμένος» είνε...πιάστε τον!



Κι' έπιρε ένα μακροβόθι, για να πιά στην Κόλαση!...

Δέν είμαι δά χορτασμένος, σάν τόν δημαρχό σας, αντιφώναζε εκείνος, μα δέν είμαι και πεινασμένος. Τώρα δά κολλάτσισα. Θέλετε πιστοποιητικό, από τόν ταβερνιέρη;

Τέλος λύθηκε τόν ζήτημα. Ένας στρατιώτης έτεινε τή λόγχη του. Ο Άδάμος κάρφωσε άπάνω στην αιχμή τόν γράμμα κι' ό στρατιώτης με τή λόγχη, τόρριξε μέσα στο κουτί, όπως ρίχνει ό ψαρράς τόν χταπόδι που καμάκισε στην θάρκας τόν άμπαρι...

Λίγο πριν να σκοτωθι ό Άδάμος, προφήτεψε τόν θάνατό του κι' όλα δσα θά γίνοντουσαν στή... μέλλουσα ζωή!

Ζούσε, τήν έποχή εκείνη, έδω και δυό-τρία χρόνια, κάποιος νοικοκύρης πλούσιος πολύ. Άλλά οίκονόμος, φαίνεται, και ίσως και ταγκούνης.

Ο Άδάμος λοιπόν, έλεγε ότι δραματίστηκε πώς θά πεθάνη, όχτώ ήμερες πόν μπροστά από αυτόν. Φυσικά, στή μέλλουσα ζωή, ο Άδάμος θά ανέβαινε κατ' ευθεαν στών Παράδεισο, ένδ ό πλούσιος θά πήγαινε στην Κόλαση, 8-πο πάνε όλοι τους όί πλούσιοι, 5-σοι ταγκουνούονται τά χρημάτια

τους. Για τόν πλούσιο αυτόν, διηγέτο επίσης ό Άδάμος, πώς δέν έφτιασε κοστούμια τακτικά, άλλα δταν λυάναν τού σακκάκιού του τά μανίκια, τόν έστειλε στό μάστορα, για να τού θάλη νέα μανίκια από τόν ίδιο ύφασμα. Η άλλαγή όμως φαίνότανε, γιατί ή πλάτη ήτανε παλιά και καινούργια τά μανίκια, άλλα αυτό δέν πείραζε. Η δουλειά του να γινότανε.

Σάν πήγε τόν λοιπόν, ό Άδάμος...στών Παράδεισο—κατά τή διήγησή του πάντα—σκύβει μιά ήμερα, από κάτι σύννεφα και θλέπει κάτω θαθείά, στό θάθος τής Κολάσεως, τόν πλούσιο συγχωριανό του.

Έ, τού φωνάζει, τί γίνεσαι, θρέ Γόρη;

Άστα και μήν τά ρωτάς! Υποφέρω, θρέ Άδάμο!... Πάρε με κοντά σου, σε παρακαλώ!...

Και μήπως, σύ, σάν ζούσαμε, με πήρες καμιά φορά, στό σπιτί σου;

Άμάν, μωρέ Άδάμο! Δέν είσαι Χριστιανός; Δέν κάνεις κι' έσύ «σεμπάτι»;

Κι' έκαμες ποτέ έού; Και μωδωκες ποτέ να φάω, από τόν τραπέζι σου, κανένα καλό μεζέ;

Και μήπως έτρωγα έγω ποτέ καλό φαί, σάν ήμασταν στών Κάτω Κόσμο;

Η άπάντησις αυτή κλώνισε τόν Άδάμο. Βέβαια, ό πλούσιος αυτός στών Άλλο Κόσμο ζούσε, από τή ταγκουινιά του τή μεγάλη, πόν δυστυχισμένος άπ' αυτόν. Από τόν Άδάμο, παρ' όλη του τή άτυχία, ούτε τόν κρασάκι έλειπε ποτέ, ούτε ό μεζές, ούτε τόν γέλιο και τόν γέλιτο! Η καλή καρδιά του λοιπόν, τόν λυπήθηκε

Στερεμένη ή ζωή του, σκέφθηκε, από τήν ταγκουινιά του!... Η κόλασι, ή άληθινή ή κόλασι γι' αυτόν, δέν είνε έδω, άλλα εκεί, στών ψευτικό τόν κόσμο, που ή στερήσεις, ή κακομοιριές και ή φιλαργυρία τόν παιδείσανε θαρρείά!... Άς τόν φέρω τόν καύμένο, λίγο άπάνω, για να χαρή κάμποσες στιγμές, Παράδεισο κι' αυτός!...

Και ρίχνει κάτω ένα ταγκέλι με μιά μακρού τριχιά, τόν γαντζώνει από τόν σακκάκι του και τόν σέρνει άπάνω στών Παράδεισο.

Βρέ Άδάμο, τού φωνάζει θυμωμένος ό ταγκούνης μόλις πάτησε άπάνω στών Παράδεισο, να σε πάρη ή όργη, στραβάθηκες, μωρέ, χαμένε!...

Ο Άδάμος, ξαφνισμένος, για τόν παράξενο αυτό «ευχαριστώ», τόν κυττάζε με γουρλωμένα μάτια.

Με τόν γάντζο σου, μωρέ στραβε, μοδωκαμες μιά τρύπα στό σακκάκι!

Μά ό Άδάμος, σάν άγιος που ήταν, δέν μίλησε.

Τόν πήρε λοιπόν, τόν πήγε από δω κι' από εκεί και τούδειχνε όλα τά καλά τού Παράδεισου. Σάν έφτασε τόν γίωμα καθήσαν να φάν.

Έχει πιπεριές και στών Παράδεισο; ρώτησε ό ταγκούνης.

Ό,τι θέλει ή καρδιά σου.

Και φασόλια;

Άλλο τίποτε!

Καθήσανε και φάγανε Νιαουσασιάτικα. Έπιαν και κρασάκι τής Νιαουσσής, κόκκινο θαρό.

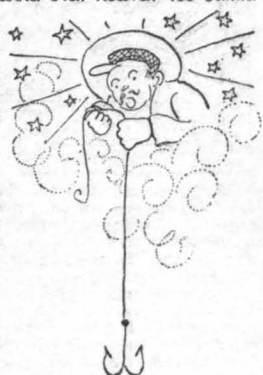
Μά ό πλούσιος, κουνούσε τόν κεφάλι του. Καλή ήταν ή μαγειρική, άπάνω στών Παράδεισο, δέν είχε τίποτα να πη, άλλα μικρές πολύ, πάρα πολύ, τού φανήκαν ή μεριδες.

Δέν τρώνε όσο φέλουσαν στών Παράδεισο; ρώτησε.

Όχι δά! Έδω δέν υπάρχουν έπεινασμένοι. Τρώνε όλοι όσο θέλουν.

Τραβήξαν από εκεί στήν αγορά. Ο ταγκούνης κυττάζε τά λαχανικά. Τά λάχανα, τά σέλινα, τά σκόρδα.

(Η συνέχεια εις τήν σελίδα 957)



Έπριε ένα γάντζο...



Ο στρατιώτης κάρφωσε τήν επιστολή στή λόγχη!...



Και τόν έσυρε, παρά τόν πείσμα τών διαβόλων...

### ΕΠΙΞΕΙ Σ' ΕΝΑ ΦΙΛΜ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΡΝ ΧΕΙΜΠΩΡΝ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 916)

νε δχι μονάχα μιά εξαιρετη συνάδελφος, αλλά και μιά φωτεινή διάσωση. Την θαυμάσια πρό παντός για την άνοχη της σ'ήν έργασια. Ποτέ δέν κουράζεται—ή, τουλάχιστον, δέν τ' δείχνει. Εί- νε και αυτό ένα μεγάλο πρότέρημα...

Εζήτησα να μάθω και τη γνώμη του Σάρλ Μπουαγιέ για την Χέιμπωρν. 'Ο μεγάλος αυτός καλλιτέχνης έχει τον πρώτο ρό- λο στο φιλμ... στο οποίο παίζω κι' εγώ — χωρίς άξιώσεις, βε- βαια, και χωρίς να έχω την πρόθεση ν' αμαυρώσω τη δόξα των λοιπών «συναδέλων» μου...

'Ο Μπουαγιέ δέν μου απέκρυψε ούτε αυτός τον ένθουσιασμο του για την «παρτενία» του:

—Ομολογώ ότι, μόλις έμαθα ότι επρόκειτο να παίξω με την Κάθρην, δοκίμασα στην αρχή ένα αίσθημα δυσφορίας. Είχα ά- κούστε να λένε τόσα για τον έλεεινο και δύστροπο χαρακτήρα της. Κι' έξ άλλου πολλοί συνάδελφοι με προειδοποίησαν ότι τό- γοητευτικό αυτό πλάσμα θά μ' έκανε να χάσω την ύπουσή μου.

«Και όμως, συνέβη ακριβώς τ' αντίθετο! 'Απο τη πρώτη συνάντησή μου με την Κάθρην, κατάλαβα ότι είχα απέναντί μου μιά καλή συνάδελφο. 'Η Χέιμπωρν φάνηκε μαζί μου πρόθυμη και περιποιητική. 'Ως καλλιτέχτρια, την θεωρώ μεγαλοπύα. Και νομίζω ότι τό μυστικό τού μεγαλείου της έγκειται στο ότι δέν μένει, ποτέ ίκανοποιημένη από τόν έαυτό της... Και γι' αυτόν ά- κριβώς τόν λόγο, δημιουργεί πάντοτε έργα άριστου ρυθμικά...»

«Υστερ' από όλα αυτά, θεωρώ περιττόν να σάς εκθέσω κι' έ- γώ τις έντυπώσεις μου από την έπαφή μου με την Κάθρην Χέι- μπωρν. Συμφωνώ άπολύτως με έλους του έπυρολάσαντας, ότι ή βεντέλια αυτή άποτελει φαινόμενο δχι μονάχα καλλιτεχνι- κής εϋσυνειδησίας, αλλά και καλωσύνης κι' ευγένειας!»

G. L. GEORGE

### Ο ΑΔΑΜΟΣ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 920)

δα, τό σπανάκι.

—Πόσο έχουνε εδω ή πιπεριές.

—'Εξη ή όκά!

—Τά λάχανα;

—'Εσοερες και παραπάνα.

—'Α, στην Κόλασι είνε φτηνότερα. Και τά φασόλια;

—'Εϊκοσι!

—Σ'την Κόλασι έχουν δώδεκα μονάχα! Τά πράσσα;

—'Εσοερες ή όκά!

—'Α, μπά, μπά! Δέν είν' να ζή κανείς εδω! Πιο φτηνά είνε στην Κόλασι!... Δέν κάθομαι εγώ δώ πέρα!...

Και δίνει μιά θουτιά, χωρίς ούτε «άντιο», ούτε «ευχαριστώ» να πη στον ξεναγό του, και μ'... και δυο στη Κόλασι!...

Σέ λίγο πέθανε ο 'Αδάμος. Μιά σφαίρα σέ μιά διαδήλωση των εργατών τού έργου αούο Λαναρά, που έγινε κατά τής Δη- μαρχίας, τόν θρήκε κατ' τον σκότωσε.

Σ' έφτά ήμέρες, κατά σύμπτωση αστασική, όπως τ'ώχε μαν- τέμι ο 'Αδάμος, πέθανε κι' ο πλούσιος!...

'Η συνέχεια τώρα τού παρόντος, στήν... Κόλασι και στόν Πα- ράδεισο!...

'Εντωμεταξύ, ή Νιάουσσα θρηνεί τό «αγαθό της γέλιο» παύ- χασε...

'Αχ! να κατέβαζε ένα άγκιστρι ο 'Αδάμος, από εκεί ψηλά και να τούς ανάσερνε όλους άπάνω στόν Παράδεισο και άς τούς έξοχιζε, μακάρι, τά σευγούνια τους, κι' άς τούς έξοχιζε— Θέ μου, κάνε τό θαύμα σου—και τά καινούργια τους σακκά- κια! ... ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

### ΜΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 918)

με. 'Ελα, Φίλ... Πρέπει να σέ παρηγογήσω, να γλυκάνω τόν πόνο σου. Λοιπόν, σύμφωνοι; Άδριο στις πέντε! ... 'Η Μόλλυ σου

Ο ΦΙΑ ΣΤΗ ΜΟΛΛΥ. — «Θάρθω! Ναι! Θάρθω! Δέν έχω πια παρ'ά μονάχα ένένα στόν κόσμο... Φίλ»

Ο ΦΙΑ ΣΤΗ ΜΟΛΛΥ (τήν άλλη μέρα στις πέντε). — Έναος να συγαθών τόν έαυτό μου. Ακόμη μιά φορ'ά μ' παράσους. Μά έννοια σου, 'Εχω πάει πια τ'... ένας δολοφόνος! 'Εσύ! 'Εσύ! μ' έκαν... Είνε φρεκάδες! 'Ο λόρδος Φίλιππο μένει πια παρ'ά να φιντένω σέ συχωρήση, Μόλ!...

ΣΤΟΥΣ «ΤΑΓΜΕΣ». πέντε ή ώρα, ηητοκτόνηο μπαν. Τά αίτια τού τραγικού

### Η ΔΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΤΟΥ ΛΗΣΤΟΥ ΜΑΝΤΡΕΝ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 945)

μους και τόν Ιερέα, προσπαθώντας συγχρόνως να δώση θάρ- ρους στους συντρόφους του, που θά έξετελεύτουν άμέσως ύστερ' από αυτόν.

Στήν πλατεία, πολύς κόσμος ήταν συγκεντρωμένος γύρω ά- πό μιά μεγάλη εξέδρα, στην οποία είχαν στήσει τόν «τροχό», τό φριχτό αυτό μηχανήμα θανατικής εκτέλεσης. Τρία τάγματα λογοφώρων ανέλαβαν να επιβάλουν τήν τάξη σέ περίπτωση που οί άγρόται—οί φίλοι τού Μαντρέν—θά δοκίμαζαν να άποσπá- σουν τόν ευεργέτη και προστάτη τους από τά χέρια τής Δι- καστήνης.

'Ο Μαντρέν ήταν ύπóλπιος. Κρατοόσε στο ένα χέρι ένα κε- ρί. 'Από τό λαϊκό του κρεμότανε μιά έπιγραφή που έλεγε: «'Αρχηγός λαθροπώτων και ληστών, δολοφόνος, έννοχος εσχάτης κροθιάς, παραφροσύνης, διασαλευτής τής δημοσίας τάξεως.»

'Ο ληστής ανέθηκε πρώτος στην εξέδρα, με σταθερό θά- διασμα.

'Ερριζε ένα θλέμμα γύρω, στο συγκεντρωμένο πλήθος, που παρακολουθούσε θουλό και παγωμένο τή σκηνή αυτή και είπε: —Οί νέοι άς παραδειγματισθούν από τό θάνατό μου και άς μη με άκολουθήσουν!

Κατόπι, γύρισε προς τούς δημίους και τούς είπε, με μιά ευ- γενική ύπόκληση:

—Νά μη σάς καθυστερώ περισσότερο... 'Εχετε πολλή δου- λειά σήμερα... Οί σύντροφοί μου άνυπομονούν να δεχθούν τις περιποιήσεις σας!...

Οί δημιοί τόν έάπλωσαν σ'όν τροχό, πάνω στόν όποιο ήταν τοθετημένες δυο σάνιες σέ σχήμα Χ. Τά άκρα τών ποδιών και τών γεριών τού καταδίκου προσείχαν από τ'ε σάνιες αύ- τές... 'Εθεσαν σέ κίνησι τόν τροχό—και οί σθητοί τών δημίων άρχισαν να χτυπούν με γονιρά ραβδιά τά άκρα τού Μαντρέν, συντρίβοντας τά κόκκαλα και μεταβάλλοντας τις σάρκες σέ κόκκινο πολτό!...

Ότ' ένα παράπνο δέν θήηκε από τά χείλη τού Μαντρέν, κατά τή διάρκεια τού φριχτού αυτού μαρτυρίου...

Τό κανονικό θά ήταν μετά τήν πρώτη αυτή θάσσα, να ά- παυγόνισουν τόν κατάδικο.

Μά ο 'Αντρέν δέν έβουε στους δημίους τήν ευκαιρία αυτήν. Γιατί ξεμύησε πάνω στόν τροχό θυαίζοντας τά δόντια του μέσ στα γέλια του, για να μη εφωβίση από τόν πόνο, για να φανή άντνας άε την τελευταία στιγμή...

'Υστερ' από αυτόν έξετελέσθησαν και οί άλλοι σύντροφοί του κατά τόν ίδιο τόπο...

Και θσαν ο ήλιος άριος να θυαϊλεύη τά θητό παραμορφω- μένα πτώσασ στοιβάγματα σ' ένα καρποσάκι και μετεορ- θήσαν—άιμορρος σωρός από ματωμένες σάρκες και κοπασμέ- να κόκκαλα—για να πεταντούν σ' ένα λάκκο γεμάτο άσθετή, έξω από τήν πόλη, μακριά από τό νεκροταφείο...

### ΣΚΕΨΕΙΣ, ΓΝΩΜΕΣ ΜΕΙΩΜΑΤΑ

#### ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

'Ο έρωσ άποστρέφεται κάθε τί που δέν είνε έρωσ. Μ π α λ ζ ά κ

'Ο οδηγός τού τυφλού έρωτος είνε ή παραφροσύνη. Α φ φ ο ν τ α ι ν

'Η φρόνησις κι' ο έρωσ είνε αδύνατον να συμβαδίζου. Α γ η σ ί λ α ο ς

Μακάριος όποιος δέν δοκίμασε ποτέ του τή γλυκειά άλλα κι' όλεθρία δύναμη τής 'Αγάπης! Β ο λ τ α ι ρ ο ς

'Αν θέλης να μάθης με τί τούτο αγαπάει έννας άνδρας τις γυναίκες, φρόντισε ν' άκούσης τί λόγια λέει γι' αυτές. Π. Σ τ ά λ

Μιά όμορφη γυναίκα είνε Παράδεισος για τά μάτια, Κόλα- σις για τήν ψυχή, και 'Καθαρτήριο» για τό πορτοφόλι! Ι. Φ ο ν τ ε ν έ λ

Θε!... να σάς αγαπούν ή γυναίκες; Πρέπει — τις πιο πολ- υλάχιστον — να κάνετε τό αντίθετο από ότι άς Παροισμία Τ ο σ κ α ν ι κ ή

ή μεγάλη έκείνη λείξι, τήν όποια μεταχειρίζον- τε για να προκαλούν τόν έρωτα, είνε για να ν. Σ α λ ν τ - Μ π έ θ

«ολονά κάνω τό σιμωφώνησον όλα να κρά- ρα από γυναίκες μεταξύ τους. Λουδοβί κ ο ς ΙΔ'

α χαρωμένο έλάττωμα τής φώσας. Μ ε λ τ ω ν